

OPVOLGING AANBEVELINGEN RESERVES VOORZIENINGEN WEERSTANDSVERMOGEN

**Commissie bergroting en verantwoording
22 november 2016**

Rekenkamer Maastricht

**Paul Janssen
Ton Dreuw**

BRONNEN VAN DEZE PRESENTATIE:

- Rapport Rekenkamer Maastricht Reserves, Voorzieningen en Weerstandsvermogen van 15 juni 2015
- Jaarrekening 2015
- Begroting 2017
- Beleidsnota Reserves, Voorzieningen, Weerstandsvermogen, Risicomanagement
- Rapportage accountant "Stand van zaken Controle en overige informatie 2015; rapportage t.b.v. de Commissie B en V 20 juni 2016"

GENERIEKE CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

1. Het door de gemeente gehanteerde beleidskader is neergelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen die door de raad is vastgesteld op 12 februari 2009. De nota sluit goed aan op het wettelijke kader zoals neergelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (vastgesteld op 1 februari 2003 door de commissie BBV).

Akkoord

2. De rekenkamer beveelt aan vast te leggen dat de Nota Reserves en Voorzieningen periodiek wordt herijkt (om de zes jaar bijvoorbeeld) en bij deze herijking nadrukkelijk de relatie te leggen met beleidsprogramma's.

In de begroting 2017 en jaarrekening 2015 is deze aanbeveling opgevolgd.

3. Bij de overzichtelijke presentatie van de reserves en voorzieningen in de begroting en jaarrekening ontbreekt een goede toelichting op het doel van de reserves en voorzieningen. De rekenkamer adviseert een inhoudelijke toelichting op de reserves en voorzieningen in de bijlage bij de jaarrekening op te nemen.

In de jaarrekening 2015 is weliswaar een toelichting per reserve gegeven, alleen is deze in de meeste gevallen allesbehalve duidelijk ten aanzien van omschrijving van het doel van de reserve.

4. De vorming en besteding van reserves is vaak onduidelijk omdat expliciete instellingsbesluiten en bestedingsplannen veelal ontbreken.

Op basis van jaarrekening en begroting geen verschil vast te stellen

5. Maastricht rekent het zogenaamde het Vruchtboomfonds niet mee bij de vaststelling van het weerstandsvermogen.

Dit is een bevinding geen aanbeveling

6. Uit de begroting en de jaarrekening valt niet goed af te leiden op welke wijze het weerstandsvermogen wordt berekend. Dat geldt zowel voor de teller (welke reserves worden wel meegeteld en welke niet?) als voor de noemer (hoe groot worden de risico's van voorzien beleid geschat?).

In geactualiseerde nota R en V wordt wel ingegaan op de berekening.

Voor de praktijk: zie verder

7. Maastricht hanteert twee verschillende schalen voor de duiding van weerstandsvermogen.

In geactualiseerde nota wordt nog slechts een schaal gebruikt.

Opgevolgd.

8. Controlerende rol is moeilijk waar te maken door onduidelijke rapportage over berekening weerstandsvermogen. Met name is onduidelijk hoe Maastricht risico's meeweegt.

Kwantificering van de risico's nog steeds niet duidelijk.

9. Maastricht kan voorbeeld nemen aan Utrecht.

Geldt nog steeds.

10. Raad ruimhartiger bedienen

Geldt nog steeds; kan actiever / beter

SPECIFIEKE CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN RESERVES EN VOORZIENINGEN

1. Het zeer beperkte verloop van een aantal bestemmingsreserves roept de vraag op naar de opportuniteit van dergelijke reserves.
2. De rekenkamer adviseert jaarlijks alle reserves expliciet te evalueren op noodzaak en actualiteit en is benieuwd naar de conclusies van deze evaluatie.

Beide zijn niet opgevolgd

3. De raad dient het tempo van de bestedingen beter te bewaken.

Bestedingsplan ontbreekt nog steeds

RekenKamer
MAASTRICHT

4. Aanbevolen wordt voor het Vruchtboomfonds een helder bestedingsbeleid te formuleren en te hanteren. Daarbij hoort uiteraard ook een mogelijk instandhoudingsbeleid. Met het oog daarop wordt aanbevolen de mogelijkheden te onderzoeken voor het terugverdienen van uitgezette middelen. Wellicht kan gewerkt gaan worden met revolverende fondsen.

**Gedeeltelijk: techniek van Vruchtboomfonds is toegelicht;
revolverendheid nog in bewerking.**

Weerstandsvermogen

Waar ging het ook alweer om?

Weerstandsvermogen: “de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico’s op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering van dat beleid in gevaar komt”.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A) (simpel gezegd “de vrije reserves”) ten opzichte van de **noodzakelijke weerstandscapaciteit (B)** (wordt bepaald door de risico’s die de gemeente loopt).

Weerstandsvermogen is simpel: A/B

Als $A/B > 1$ okay

Als $A/B = 1$ voldoende

Als $A/B < 1$ kritisch

Om dit te kunnen beoordelen moeten A ("de reserves") en B (de risico's) duidelijk zijn.

Dus duidelijk zijn wordt onder de reserves precies wordt meegerekend en hoe groot in kwantitatief opzicht de risico's zijn

FOLLOW UP AANBEVELINGEN WEERSTANDSVERMOGEN

1. Onduidelijk is welke reserves worden meegeteld bij de berekening beschikbare weerstandscapaciteit.

De kadernota geeft nu wel goed aan welke posten wel en niet worden meegeteld.

In de jaarrekening (2015) kan nog duidelijker vermeld worden welk deel (welk percentage) van de bekleemde bestemmingsreserves wel en niet wordt meegeteld

Aanbeveling grotendeels opgevolgd.

2. Aan de hand van jaarrekening valt niet af te leiden hoe groot de geschatte risico's zijn.

**Risico's worden genoemd, maar – nog steeds - niet gekwantificeerd.
Niet afzonderlijk en niet in totaliteit.**

Sommige risico's zijn –volgens de jaarrekening 2015- niet kwantificeerbaar, maar toch materieel?

Aanbeveling niet opgevolgd.

3. Een goed voorbeeld van methodiek van kwantificering geeft grond- en vastgoedbeleid. De noodzaak hiertoe wordt gegeven door Jeugdhulpverlening. Verbreding van kwantitatieve aanpak in organisatie is mogelijk en wenselijk.

Dit vergt specifiek nader onderzoek. Is niet gebeurd. De eventuele resultaten daarvan zijn – zie onder 2 - niet zichtbaar in rekening 2015 en begroting 2017.

4. Vind samen met de raad een modus om de geïdentificeerde risico's vooraf en achteraf (eventueel vertrouwelijk) actief met de raad te delen. Wordt ook door de accountant n.a.v. de jaarrekening 2015 geadviseerd.

Hieraan is nog geen actieve uitvoering gegeven.